

**UCHWAŁA NR LVII.501.2022
RADY MIEJSKIEJ W HALINOWIE**

z dnia 22 grudnia 2022 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 r.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 1, 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.) art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 z późn. zm.), Rada Miejska w Halinowie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Halinowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Halinowie

Marcin Pietrusiński

Załącznik
do Uchwały Nr LVII.501.2022
Rady Miejskiej w Halinowie
z dnia 22 grudnia 2022 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2023-2026

Spis treści

Rozdział I. Uzasadnienie potrzeby realizacji Programu.....	3
Rozdział II. Cel główny.....	4
Rozdział III. Sposób realizacji.....	6
Rozdział IV. Realizatorzy Programu.....	9
Rozdział V. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	10
Rozdział VI. Budżet Programu.....	10

Rozdział I

Uzasadnienie potrzeby realizacji Programu

Gmina Halinów jest gminą miejsko-wiejską zamieszkałą przez ok. 15 932 mieszkańców. Gmina składa się z 22 sołectw i miasta Halinów. Na terenie gminy znajduje się pięć szkół podstawowych, w których uczy się łącznie ponad 1700 uczniów.

Wszystkie szkoły na terenie gminy posiadają Programy Wychowawczo-Profilaktyczne.

Z przeprowadzonych przez PARPA w 2014r. na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej badań wynika, że prawie 37 % Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% - przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej). Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37,2 % ofiar przemocy fizycznej, 28 % ofiar przemocy psychicznej, 19,3 % przemocy ekonomicznej i 37,5 % przemocy seksualnej). Ponadto z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice alkoholu nie nadużywają (29%).

Istnieje konieczność zapewnienia dostępności pomocy terapeutycznej dla osób z problemem alkoholowym. Z pozyskanych informacji, z Komisariatu Policji w Halinowie dotyczących przemocy w rodzinie w 2020 roku odnotowano 9 interwencji z aktem oskarżenia z Art. 207 - *Znęcanie się fizyczne lub psychiczne*, natomiast w 2021 r.-15. W 2020 roku Policja zatrzymała 29 nietrzeźwych kierowców, w 2021 r. – 31. Według informacji PARPA w Polsce ryzykownie pije ok. 5%, natomiast uzależnionych jest ok. 2 % Polaków. Gmina Halinów nie jest w tym względzie wyjątkiem. Z tego wynika, że w naszej Gminie jest prawdopodobnie ok. 250 osób uzależnionych oraz ok. 700 – 900 osób nadużywających alkoholu. W 2020 r. założono 22 Niebieskich Kart, natomiast w 2021 r. – 24. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje ok. 4 % dzieci oraz 4 % osób dorosłych (współmałżonkowie, rodzice) 2/3 z nich jest ofiarami przemocy domowej. Rodziny te, a w szczególności dzieci również wymagają objęcia ich odpowiednią pomocą, zwłaszcza w zakresie przezwyciężania negatywnych skutków doświadczania przemocy domowej.

Rodziny z problemem alkoholowym szukają pomocy w przezwyciężeniu tego problemu. Wskazuje na to stała liczba spraw prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.

Na podstawie przeprowadzonych wyżej analiz można określić kilka głównych obszarów problemowych, które stanowią wskazówkę przy planowaniu celów i zadań do realizacji na lata 2023-2026:

Znaczny % młodzieży niepełnoletniej mających kontakt z alkoholem i narkotykami oraz obserwowany wzrost zachowań przemocowych wskazuje na potrzebę budowania skutecznego środowiska wychowawczego, które oddziałując na młodzież przyczyniałoby się do kształtowania wśród nich właściwych zachowań społecznych. Cel ten można osiągać poprzez wzmacnianie profilaktycznych działań szkoły, kładąc nacisk na wdrażanie do realizacji w szkołach profesjonalnych programów profilaktycznych, poprzez umożliwienie rodzicom podnoszenia ich umiejętności wychowawczych, poprzez działania skierowane do sprzedawców napojów alkoholowych, oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego itp.

Łatwość dostępu dla dzieci i niepełnoletniej młodzieży do legalnych substancji psychoaktywnych, jak również do nielegalnych wskazuje na konieczność współdziałania różnych instytucji z terenu gminy zwłaszcza z policją.

Mając na uwadze ograniczony wpływ na podaż narkotyków, należy dążyć do ograniczania jego popytu poprzez działania edukacyjno-wychowawcze wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększające kompetencje środowiska wychowawczego.

Warunkiem powodzenia w poszukiwaniu rozwiązań w wyżej wymienionych obszarach problemowych jest edukacja publiczna. Ważnym jej elementem jest przekazywanie wiedzy na temat charakteru problemów i ich skali, uzyskanej na podstawie diagnozy problemów społecznych w gminie.

Rozdział II

Cel główny

„Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” ma na celu prowadzenie działań prowadzących do zmniejszania przyczyn powstawania problemów z zakresu uzależnień, zwiększanie możliwości rozwiązywania problemów już istniejących i łagodzenie skutków oraz promowanie stylu życia wolnego od nałogów poprzez:

- 1) podniesienie poziomu kompleksowości oferty pomocowej dla osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień i przemocy domowej,
- 2) budowanie systemowych oddziaływań środowiskowych skierowanych na ochronę dzieci i młodzieży przed negatywnymi zjawiskami społecznymi,
- 3) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje rodziny, wspólnotę lokalną w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej,
- 4) budowanie systemu współpracy pomiędzy instytucjami gminnymi i organizacjami realizującymi działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych.

Cele szczegółowe:

1. Zapewnienie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej, w zakresie: rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, przemocy domowej, poprawę bezpieczeństwa drogowego oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.
4. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-wychowawczej zmierzającej do kształtowania stylu życia wolnego od nałogów i przemocy wśród dzieci i młodzieży.
5. Działania na rzecz ograniczania dostępności do alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.
6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu narkomanii oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym.

Spodziewane rezultaty realizacji Programu

1. Zmniejszanie negatywnych skutków doświadczania problemów uzależnień i przemocy przez osoby i rodziny dotknięte tymi problemami.
2. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych takich jak używanie substancji psychoaktywnych i przemoc wśród dzieci i młodzieży.
3. Wzrost zainteresowania dzieci i młodzieży alternatywnymi, wobec używek i przemocy, sposobami spędzania czasu wolnego.

4. Wzrost świadomości i wiedzy społecznej na temat uzależnień i przemocy domowej oraz sposobów zapobiegania i rozwiązywania tych problemów.
5. Podniesienie poziomu umiejętności wychowawczych wśród rodziców.
6. Podniesienie poziomu kompetencji i skuteczności osób zawodowo zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów społecznych.
7. Zmniejszenie dostępności alkoholu wśród młodzieży niepełnoletniej.
8. Zbudowanie koalicji na rzecz przeciwdziałaniu narkomanii w gminie.

Rozdział III

Sposób realizacji

1. Zapewnienie dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym od alkoholu oraz narkotyków

- 1) Prowadzenie działań edukacyjnych i motywujących wobec osób z problemem alkoholowym przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podczas postępowania wyjaśniającego w sprawach o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego.
- 2) Kontynuacja pracy indywidualnej i grupowej w zakresie motywowania do leczenia odwykowego oraz udzielania informacji osobom z problemem alkoholowym.
- 3) Sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych w sprawach prowadzonych przez GKRPA o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby uzależnione od alkoholu.
- 4) Nawiązanie współpracy z p.o.z. w sprawie stosowania metod wczesnej diagnozy wobec osób nadużywającym alkoholu oraz narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) Prowadzenie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych procedury mającej na celu nałożenie obowiązku leczenia odwykowego na osoby uzależnione od alkoholu.
- 2) Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w sprawach dotyczących przemocy domowej, ujawnionych podczas prowadzenia procedury zobowiązania do leczenia odwykowego.

- 3) Prowadzenie grupy wsparcia, poradnictwa indywidualnego dla współuzależnionych oraz doświadczających przemocy domowej.
- 4) Pomoc społeczna osobom uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej, w zakresie: rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania przemocy domowej, narkomanii, poprawę bezpieczeństwa drogowego oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym:

- 1) Organizacja i dofinansowanie szkoleń /konferencji/ spotkań itp. mających na celu podnoszenie kompetencji osób zawodowo zajmujących profilaktyką uzależnień i przemocy w szczególności w zakresie podnoszenia umiejętności prowadzenia zajęć profilaktyczno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży.
- 2) Wspomaganie szkół we wdrażaniu do realizacji profesjonalnych programów profilaktycznych i profilaktyczno-interwencyjnych.
- 3) Organizacja wykładów i warsztatów podnoszących wiedzę na temat uzależnień oraz umiejętności wychowawcze rodziców.
- 4) Włączanie się w edukacyjne kampanie społeczne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy domowej.
- 5) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców wyrobów tytoniowych, nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z paleniem papierosów, w szczególności przez dzieci i młodzież.

4. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-wychowawczej zmierzającej do kształtowania stylu życia wolnego od nalogów i przemocy wśród dzieci i młodzieży prowadzonej w szkołach i placówkach systemu oświaty, po uprzednim przeprowadzeniu diagnozy poprzez:

- 1) Organizowanie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, konkursów, przeglądów, imprez dla dzieci i młodzieży rozwijających ich uzdolnienia i zainteresowania, m.in. zajęć sportowo- rekreacyjnych.
- 2) Prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii dla dzieci z grupy ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- 3) Dożywanie dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii.
- 4) Organizowanie imprez, konkursów dla dzieci i młodzieży promujących styl życia wolny od nałogów oraz wskazujących niebezpieczeństwa wynikające z nałogów.

5. Działania na rzecz ograniczania dostępności do alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym:

- 1) Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków i zasad korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw, przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych. Kontrolowanie punktów sprzedaży napojów alkoholowych odbywa się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia dla poszczególnych przedsiębiorców.
- 2) Podejmowanie działań służących edukacji sprzedawców napojów alkoholowych, zwłaszcza w zakresie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież oraz konsekwencjach wynikających ze sprzedaży i podawania alkoholu osobom niepełnoletnim.
- 3) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych.

6. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

- 1) Wspomaganie działalności grup samopomocowych.

- 2) Współpraca z MOPS i Policją w zakresie wymiany informacji służących opracowaniu planów pomocy rodzinom, w których występuje problem uzależnienia od alkoholu.
- 3) Zlecanie zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, a w szczególności: organizowanie zajęć pozalekcyjnych, prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami socjoterapii, organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży oraz działań na rzecz osób uzależnionych.
- 4) Wspieranie zatrudnienia socjalnego przez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej.

Rozdział IV

Realizatorzy Programu

Realizatorem Programu jest Urząd Miejski w Halinowie oraz inne wskazane przez Urząd jednostki organizacyjne Gminy Halinów.

Potencjalni partnerzy przy realizacji Programu:

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Halinowie,
- Komisariat Policji w Halinowie,
- Szkoły gminne,
- Biblioteka Publiczna Gminy Halinów,
- Parafie znajdujące się na terenie gminy Halinów,
- Gminne Centrum Kultury w Halinowie,
- Organizacje pozarządowe
- Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim,
- Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
- Placówki służby zdrowia, w szczególności poradnie leczenia uzależnień,
- Inne instytucje i organizacje, które zajmują się działaniami z zakresu profilaktyki oraz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

Współrealizatorem Programu jest Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Halinowie do zadań, której należy:

- inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,

- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,
- opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w zakresie zgodności limitu i lokalizacji punktów z uchwałami Rady Miejskiej w Halinowie,
- kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych na podstawie upoważnień wystawionych przez Burmistrza Halinowa,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim lub na kredyt, występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Sposób wykonywania powyższych zadań oraz funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa jej Regulamin.

Rozdział V

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w wysokości określonej % od kwoty minimalnego wynagrodzenia ustalonego zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2020 r. poz. 2207):
 - 11 % za jedno posiedzenie plenarne dla Przewodniczącego Komisji,
 - 10 % za jedno posiedzenie plenarne dla Sekretarza Komisji,
 - 9 % za jedno posiedzenie plenarne dla członka Komisji,
 - 4 % za jedną godzinę udziału w posiedzeniu zespołu ds. uzależnień,
 - 4 % za udział w kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych prowadzonych przez zespół ds. kontroli sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - 4 % za jedno posiedzenie zespołu problemowego określonego w regulaminie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - 4 % za jedno posiedzenie grupy roboczej,
 - 4 % za jedno posiedzenie w punkcie informacyjnym ds. przemocy w rodzinie,

- 4% za występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest składane kwartalnie przez Przewodniczącego Komisji zestawienie zgodne z listą obecności na posiedzeniach i podczas kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

Rozdział VI

Budżet Programu

1. Zadania niniejszego Programu będą finansowane ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych w prognozowanej kwocie w poszczególnych latach:
 - a) 2023 r. – 230 000 zł,
 - b) 2024 r.- 220 000 zł
 - c) 2025 r.- 210 000 zł
 - d) 2026 r.- 220 000 złoraz środków pozyskanych z innych źródeł.
2. Niewykorzystane środki w danym roku budżetowym pochodzące z opłat za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych nie wygasają z upływem roku budżetowego. Przeznaczone zostaną na realizację zadań Programu w roku następnym.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982.r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (*Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.*) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. Realizacja tych zadań jest prowadzona w postaci Gminnego Programu uchwalanego na okres nie dłużej niż 4 lata przez Radę Miejską.

Środki finansowe przeznaczone na finansowanie działań zawartych w programie to suma opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu pobierana zgodnie z art. 11¹ wyżej przywołanej ustawy.